

Brede School Michiel de Ruyter

Tweede Oude Heselaan 384 | 6542 VJ | NIJMEGEN | 024 377 01 55
info.michiel-de-ruyter@conexus.nu | www.mderuyter.nl

Inhoud

Pestprotocol	2
Definitie pesten (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid)	2
Wat verstaan wij onder pesten?	2
Hoe ziet pesten eruit?	2
Rollen bij pesten (bron: stop pesten nu, Goossens et al. (2012))	2
Vier soorten daders/pesters	3
Wat kun je als ouders doen?	3
Ouders van gepeste kinderen	3
Ouders van pesters.....	3
Alle andere ouders	3
Aanpak bij pesten	4
Websites	5
Bijlagen	6
Bijlage 1	6
Bijlage 2	7

Pestprotocol

Helaas komt het (digitaal) pesten nog steeds voor. De school is wettelijk verplicht pesten aan te pakken en te voorkomen. We willen op school dat iedereen zich veilig voelt, daarnaast willen we positief gedrag en omgaan met elkaar stimuleren. We zullen dan ook, op basis van het protocol, direct optreden als er gepest wordt. We zijn ons bewust van de grote, langdurige gevolgen die pesten met zich mee kan brengen.

Er wordt altijd aandacht besteed aan de signalen die het kind/de kinderen en de ouder(s) geven. We vinden het belangrijk om in dergelijke situaties houvast te hebben aan een protocol, zodat het voor alle betrokken duidelijk is welke stappen we wanneer zetten.

Kinderen en ouders kunnen pestgedrag melden bij: de groepsleerkracht of rechtstreeks bij de anti-pest coördinator.

Definitie pesten (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid)

Kinderen worden gepest als ze door een of meer leeftijdsgenoten bewust en stelselmatig worden beschadigd door negatieve acties waarbij de macht ongelijk verdeeld is en het slachtoffer zich meestal niet kan verdedigen.

Negatieve acties kunnen bestaan uit fysiek contact of woorden zijn, maar behelzen ook het maken van obscene gebaren, roddelen of het bewust buiten de groep sluiten. Het verschil in macht betekent dat het kind dat gepest wordt zich niet goed kan verweren en enigszins hulpeloos is ten opzichte van de pester (Olweus, 1994).

Wat verstaan wij onder pesten?

- * Het is intentioneel
- * Het vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats
- * Er is een machtsverschil tussen dader en slachtoffer

Hoe ziet pesten eruit?

- * Minimaal 2 betrokkenen
- * Pester verkleint (fysieke) afstand
- * gepeste wijkt/ontwijkt pester
- * ongelijkwaardige houding
- * angst op het gezicht van de gepeste
- * fysieke klachten kunnen een rol spelen
- * schoolprestaties kunnen achteruit gaan

Niet al deze signalen komen bij alle pesters of gepeste voor en al zeker niet in dezelfde mate. Het zijn signalen die vragen om een analyse.

Verschil tussen plagen en pesten: zie bijlage 1

Rollen bij pesten (bron: stop pesten nu, Goossens et al. (2012))

- De dader, degene die het pesten start
- De meeloper, degene die meedoet met pesten
- De aanmoediger, degene die eromheen staat en het pesten aanmoedigt door bijvoorbeeld te gaan lachen
- Het slachtoffer, degene die gepest wordt
- De verdediger, degene die het pesten niet goedkeurt en probeert op te komen voor het slachtoffer

- De omstander of buitenstaander, die het pesten negeert en zich erbuiten houdt. Deze rol wordt vaak door de grootste groep op zich genomen.

Vier soorten daders/pesters

- De fysieke dader, gebruikt direct geweld zoals schoppen en slaan en is het type dat het meeste opvalt
- De verbale dader, gebruikt scheldwoorden om het slachtoffer te kleineren.
- De relationele dader, krijgt anderen zover dat ze het slachtoffer buitensluiten.
- De reactionele dader, die anderen aanzet om te vechten, vervolgens terugvecht en dan zegt dat het zelfverdediging was.

Voorbeelden en signalen van pesten: zie bijlage 2

Wat kun je als ouders doen?

Ouders van gepeste kinderen

- * Neem het probleem van uw kind serieus.
- * Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- * Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- * Werk samen met de school. Uw inbreng op school is het aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van school.
- * Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- * Door uw kind positief te benaderen en te stimuleren kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- * Geef zelf het goede voorbeeld.
- * Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- * Neem het probleem van uw kind serieus.
- * Raak niet in paniek, maar probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- * Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet en wat het effect van pesten kan zijn.
- * Besteed extra aandacht aan uw kind.
- * Geef zelf het goede voorbeeld.
- * Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- * Steun de aanpak die vanuit school wordt ingezet.
- * Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- * Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- * Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- * Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem gewenst gedrag.
- * Geef zelf het goede voorbeeld.
- * Leer uw kind voor andere kinderen op te komen.
- * Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Aanpak bij pesten

Bij het eerste signaal wordt de anti-pest coördinator direct op de hoogte gebracht. Gedurende alle stappen blijft zij op de hoogte, ondersteunt de leerkracht en voert, indien nodig, samen met de leerkracht de kindgesprekken en gesprekken met ouders. Daarnaast ondersteunt zij in de groepsaanpak. De directeur en intern begeleider worden altijd op de hoogte gebracht door de anti-pest coördinator van de genomen stappen en effecten.

Stap 1
De gepeste leerling/ de ouders van de gepeste leerling of een klasgenoot/vriend van de gepeste leerling geeft een signaal af bij de leerkracht.
Stap 2
De groepsleerkracht voert een individueel kindgesprek met "de gepeste". De groepsleerkracht vraagt o.a. naar: Wat gebeurt er precies? Hoe vaak? Sinds wanneer? Waar? De groepsleerkracht benoemt de stappen van dit stappenplan.
Stap 3
De groepsleerkracht voert een individueel kindgesprek met "de pester". De groepsleerkracht vraagt o.a. naar: bewust van effect op de ander? Wat heb je nodig om de ander met respect te kunnen benaderen?
Stap 4
De groepsleerkracht noteert het kindgesprek in Esis en brengt anti pest coördinator op de hoogte en/of vraagt om advies.
Stap 5
De ouders van "de gepeste" en "pester" worden op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht en het stappenplan wordt besproken.
Stap 6
Na 2 weken (tenzij er eerder aanleiding voor is!) voert de groepsleerkracht wederom een individueel gesprek met "de gepeste". Het vervolg wordt bepaald: → <u>als het pesten gestopt is</u> : periode van 2 maanden individueel kindgesprek met "de gepeste"; 1 keer per 2 weken → <u>als het pesten nog niet gestopt is</u> : inzet groepsaanpak en daarnaast individueel kindgesprek
Stap 7
De groepsleerkracht voert na 2 weken (tenzij er eerder aanleiding voor is) een gesprek met de pester en geeft feedback en benoemt het vervolg. → <u>als het pesten gestopt is</u> : periode van 2 maanden minimaal 3 keer individueel feedback kindgesprek met "de pester" (om op deze manier de pester te ondersteunen in het continueren van het gewenste gedrag) óf → <u>als het pesten nog niet gestopt is</u> : inzet groepsaanpak en daarnaast individueel kindgesprek
Stap 8
Terugkoppeling door groepsleerkracht aan ouders van de "gepeste" en "pester" (indien wenselijk sluit de anti-pest coördinator hierbij aan).

De groepsaanpak:

Algemeen:

De anti-pest coördinator is hier altijd bij betrokken. Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat pesten niet geaccepteerd wordt en dat daar consequenties aan verbonden worden.

Het plan bevat de volgende punten:

- aanleiding
- wijze waarop de verdedigers, omstanders, buitenstaanders, aanmoedigers en meelopers gemobiliseerd worden
- concrete acties (ter bevordering van positief, veilig klimaat)
- consequenties bij pesten
- wijze van evalueren
- betrokkenheid en informatievoorziening naar ouders wordt hierin beschreven.

Stap 1:

Groepsaanpak vaststellen door groepsleerkracht en anti-pest coördinator.

Stap 2:

Het team wordt op de hoogte gebracht van de groepsaanpak. Zij hebben een actieve voorbeeldfunctie. Tevens hebben zij een signalerende rol en een rol in het feedback geven op (on)gewenst gedrag.

Stap 3:

Het plan wordt na 3-6-9-12 weken geëvalueerd door de leerkracht en de groep (indien wenselijk kan de anti-pest coördinator hierbij aansluiten).

Stap 4:

→Indien er na 3 weken groepsaanpak het pesten niet gestopt is, wordt het samenwerkingsverband betrokken voor advies en ondersteuning.

Stap 5:

→Indien er na 9 weken géén pestincident meer heeft plaats gevonden vindt er een afrondend kindgesprek plaats met “de gepeste” en “de pester”. Ook de betreffende ouders worden op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht.

Websites

-Pestweb.nl is een website tegen pesten met:

- een forum om met andere kinderen en jongeren ervaringen met (online) pesten te delen;
- directe hulp om zelf het (online) pesten te stoppen;
- goede voorbeelden om cyberpesten tegen te gaan.

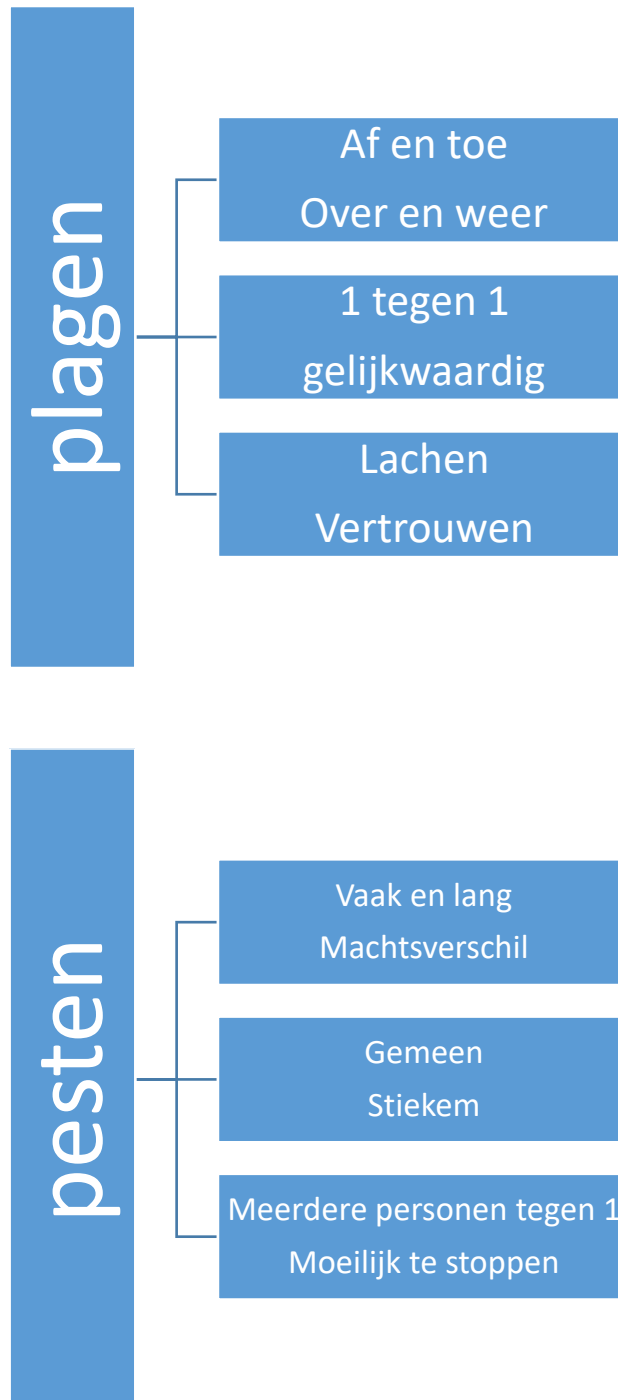
-www.ppsi.nl

-www.schoolveiligheid.nl

Bijlagen

Bijlage 1

Bijlage 2

Voorbeelden:	Signalen:
niet uitgekozen worden	vaker afwezig
niet mee mogen doen	niet graag naar school
niemand wil naast je zitten	opstootjes, vechtpartijtjes
er wordt niet naar je geluisterd	zoekt veiligheid
belachelijk gemaakt worden	vaak alleen
duwen en porren	gestrest / ongelukkig
ze maken grapjes over je	schichtig
uitgescholden worden	laatste gekozen
homo/lesbisch genoemd worden	spullen kapot /kwijt
uitgelachen worden	schoolprestaties achteruit
je spullen worden kapot gemaakt	bijnaam
ze roddelen over je	mikpunt van grapjes
mee moeten doen met seks spelletjes	lichamelijke klachten
opgewacht/achtervolgd worden	sfeer in de klas niet goed
gediscrimineerd worden	
bedreigd worden	
schopt/geslagen worden	
aangeraakt/betast worden	